

Bruksela, 22 kwietnia 2026 r.  
(OR. en)

8482/26

ENER 199  
ENV 402  
COMPET 475  
TRANS 244  
CONSOM 131  
IND 278  
ECOFIN 518  
FISC 144

**PISMO PRZEWODNIE**

---

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 22 kwietnia 2026 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

---

Nr dok. Kom.: COM(2026) 370 final

---

Dotyczy: KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,  
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I  
KOMITETU REGIONÓW  
AccelerateEU - unia energetyczna  
Przystępna cenowo i bezpieczna energia dzięki przyspieszonym  
działaniom

---

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2026) 370 final.

Zał.: COM(2026) 370 final



Bruksela, dnia 22.4.2026 r.  
COM(2026) 370 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,  
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU  
REGIONÓW**

**AccelerateEU - unia energetyczna**

**Przystępna cenowo i bezpieczna energia dzięki przyspieszonym działaniom**

# 1 WPROWADZENIE

Po raz drugi w ciągu niespełna pięciu lat oczywiste stają się zagrożenia wynikające z **uzależnienia Europy od przywozu paliw kopalnych**. Ponad połowa (57 %<sup>1</sup>) energii zużywanej w Europie pochodzi z przywożonych paliw kopalnych. Powoduje to, że Europa staje się podatna na zagrożenia, a za tę podatność trzeba zapłacić wysoką cenę. W 2025 r. wartość przywozu paliw kopalnych do UE wyniosła ok. 340 mld EUR<sup>2</sup>. Od początku konfliktu na Bliskim Wschodzie w marcu 2026 r., a także w związku z zamknięciem cieśniny Ormuz, na przywóz paliw kopalnych wydaliśmy dodatkowe 24 mld EUR<sup>3</sup>. Co więcej, może mieć to znaczny wpływ na wzrost PKB i inflację<sup>4</sup>. Sytuacja na Bliskim Wschodzie pozostaje niestabilna i niejasne jest, jak długo tak będzie. Jedną rzeczą jest jednak pewna: wpływ tej sytuacji będzie odczuwalny co najmniej przez kilka miesięcy, i to nie tylko w sektorze energetycznym, ale również w sferze gospodarczej, społecznej i związanej z zatrudnieniem.

Wzrost cen jest bezpośrednią konsekwencją konfliktu. Bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa dostaw nie występuje, jednak zapasy niektórych paliw są ograniczone. UE działa na rzecz ograniczenia udziału paliw kopalnych w produkcji energii, ale gaz i ropa naftowa nadal dominują w sektorach ciepłownictwa, przemysłu i transportu i są kluczowym środkiem produkcji w przemysłowych łańcuchach wartości (np. w przemyśle chemicznym, tworzyw sztucznych i nawozów). Naraża to europejskie gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa, zwłaszcza MŚP oraz przedsiębiorstwa w branżach energochłonnych, jak również pracowników tych przedsiębiorstw, na skutki gwałtownych skoków cen na świecie. Obecna sytuacja wymaga **szybkich, ukierunkowanych i tymczasowych środków**, które pozwolą zapewnić ochronę konsumentów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, przyspieszyć przejście na czystą energię i elektryfikację oraz zabezpieczyć konkurencyjność przemysłu europejskiego.

W minionych latach UE znacznie przyspieszyła realizację transformacji energetycznej w kierunku efektywnego, elastycznego i wzajemnie połączonego systemu opartego na **rodzimych, czystych i bogatych** źródłach energii. Wiele państw członkowskich już teraz czerpie korzyści z szybkich postępów w transformacji energetycznej. Dowodzi to, że cel ten jest osiągalny i że przynosi on obywatelom i przedsiębiorstwom wymierne korzyści. Na przykład w państwach członkowskich, w których notuje się wysoki udział czystej energii (zwłaszcza odnawialnych źródeł energii i energii jądrowej) w koszyku energii elektrycznej – w połączeniu z elastycznym systemem elektroenergetycznym o wystarczającej przepustowości sieci i dostatecznych możliwościach magazynowania – ceny energii elektrycznej są na ogół niższe od średniej UE; państwa te są też obecnie w mniejszym stopniu narażone na trwający kryzys energetyczny.

---

<sup>1</sup> [Eurostat](#), 2024 r.

<sup>2</sup> [Eurostat](#).

<sup>3</sup> W ciągu pierwszych 52 dni. Porównanie z sytuacją sprzed kryzysu na Bliskim Wschodzie przy założeniu, że wielkość przywozu do UE pozostaje bez zmian. Przed kryzysem UE zapłaciłaby w takim samym przedziale czasu około 51 mld EUR, nie zaś 75 mld EUR. Obliczenia Komisji na podstawie danych Bloomberg, Kpler, LSEG / Refinitiv.

<sup>4</sup> Energia jest głównym czynnikiem wywołującym zmienność inflacji ogólnej, oddziałującym zarówno w formie skutków bezpośrednich (paliwo, energia elektryczna), jak i pośrednich (koszty produkcji i transportu).

Jednoznacznie przypomina nam to o potrzebie **przyspieszenia elektryfikacji, wprowadzenia dodatkowej krajowej produkcji czystej energii oraz przeprowadzenia transformacji energetycznej**. Wybory, których dokonujemy dzisiaj, decydują o tym, czy w obliczu kolejnego kryzysu okażemy się być podatni na jego oddziaływanie czy też od niego niezależni. Przejście na czysty, bogaty, rodzimy, bezpieczny, odporny na deficyt wody i przystępny cenowo system energetyczny nigdy nie było podyktowane wyłącznie względami klimatycznymi i środowiskowymi – jest to również imperatyw z punktu widzenia gospodarki społecznej, konkurencyjności i bezpieczeństwa. Wspomniane cele polityki wzajemnie się wzmacniają i uzupełniają; można je osiągnąć dzięki pełnemu wykorzystaniu wszystkich dostępnych czystych technologii przy jednoczesnym zapewnieniu neutralności technologicznej. To dlatego krótkoterminowe środki wspierające nie mogą osłabiać realizacji długoterminowych celów: zwiększenia wewnętrznej produkcji czystej energii, stworzenia zdekarbonizowanego i odpornego systemu energetycznego UE oraz wzmocnienia europejskich zdolności produkcyjnych, a tym samym unikania nowych zależności strategicznych. Środki te powinny mieć skutek przeciwny, a mianowicie intensyfikować wysiłki na rzecz osiągnięcia wymienionych celów.

Osiągnięcie wspomnianych celów będzie wymagało silnego zaangażowania, **intensywniejszej koordynacji** i większych inwestycji, jednak korzyści płynące z przyspieszenia transformacji w kierunku czystej energii wyraźnie przewyższają koszty, jakie trzeba w związku z tym ponieść. Każde opóźnienie inwestycji powiązanych z transformacją energetyczną niesie ze sobą ryzyko wyższych kosztów, które obciążą społeczeństwo.

Obecny kryzys ma bardzo silny wymiar globalny. Aby złagodzić wpływ napięć na rynkach światowych, UE może wykorzystać swoją znaczącą pozycję nabywcy oraz wartość swojego jednolitego rynku, który jest źródłem **siły i solidarności**, zwłaszcza w czasach kryzysu.

Plan ten stanowi część **dynamicznej reakcji Komisji** – w zależności od rozwoju sytuacji reakcja ta będzie dostosowywana. Komisja obejmie wspomniane środki ścisłym nadzorem, a w przypadku pogorszenia się sytuacji rozważy przyjęcie dalszych środków. Reakcja Komisji rozciąga się na pięć kluczowych obszarów działania, których celem jest wspieranie państw członkowskich w udzielaniu konsumentom, zwłaszcza tym bezpośrednio dotkniętym, krótkoterminowej pomocy oraz w jej odpowiednim ukierunkowywaniu. Określono ponadto sposoby przyspieszenia na drodze do osiągnięcia odporniejszego systemu energetycznego w perspektywie średnio- i długoterminowej, a mianowicie:

- udoskonalenie koordynacji między państwami członkowskimi a partnerami międzynarodowymi;
- udzielanie państwom członkowskich wsparcia w celu ochrony konsumentów, także przemysłu, przed wstrząsami cen, przy jednoczesnym udzielaniu im pomocy w transformacji energetycznej;
- przyspieszenie procesu przechodzenia na rodzimą czystą energię i elektryfikację;
- wzmocnianie naszego systemu energetycznego oraz
- pobudzanie inwestycji poprzez mobilizowanie na potrzeby transformacji energetycznej zarówno publicznych, jak i prywatnych środków finansowych.

## 2 NATYCHMIASTOWE DZIAŁANIA I SZYBKIE KORZYŚCI

### 2.1 Korzyści płynące z większej koordynacji na szczeblu UE

Udoskonalona koordynacja na szczeblu UE ma wyraźne korzyści. Wspólne działania w ramach planu REPowerEU w następstwie agresji na Ukrainę odegrały kluczową rolę i umożliwiły UE zmniejszenie jej zapotrzebowania na gaz o 18 % (w okresie od sierpnia 2022 r. do marca 2023 r.)<sup>5</sup>, co pozwoliło złagodzić bezpośrednią presję i wesprzeć długoterminową stabilizację. Dzięki europejskiej platformie zakupu gazu<sup>6</sup> zagregowano europejskie zapotrzebowanie na gaz na poziomie 90 mld metrów sześciennych. Platforma ta pozwoliła na połączenie unijnych nabywców przemysłowych z międzynarodowymi dostawcami i dopasowanie 77 mld metrów sześciennych.

W pierwszej kolejności należy wzmocnić koordynację na szczeblu UE w obszarach takich jak **napełnianie magazynów gazu** oraz zastosowanie elastycznych rozwiązań pod względem zasad napełniania, **uwalnianie zapasów naftowych**, **krajowe środki nadzwyczajne** oraz **zapewnienie dostępności paliwa do silników odrzutowych i wysokoprężnych**, w tym za pośrednictwem **optymalizacji zdolności produkcyjnych rafinerii ropy naftowej**.

Niedobory paliwa do silników odrzutowych mogą mieć znaczący wpływ na transport lotniczy, prowadząc np. do odwoływania lotów, zwłaszcza w kontekście napiętego letniego sezonu dla lotnictwa. Biorąc pod uwagę, że transport lotniczy działa ponad granicami państwowymi, wymaga on **koordynacji na szczeblu europejskim**, aby możliwe było utrzymanie skutecznego funkcjonowania **jednolitego rynku** i zapewnienie ciągłości dostaw w całej UE. Należy rozważyć zbadanie alternatywnych źródeł zaopatrzenia i przywożonych rodzajów paliwa<sup>7</sup>.

Rosnące ceny oleju napędowego i koszty paliwa bunkrowego powodują wzrost stawek frachtowych i sprawiają, że przewoźnicy drogowi, sektory żeglugi morskiej bliskiego zasięgu i żeglugi śródlądowej, a także rybołówstwo i rolnictwo, stają w obliczu silnej presji.

Należy zmaksymalizować dostępność i zdolność operacyjną europejskiego sektora rafinacji ropy naftowej, aby zaspokoić obecny popyt, zwłaszcza na paliwa do silników odrzutowych, ponieważ około 40 % zużywanego przez nas paliwa do silników odrzutowych pochodzi z przywozu, a około połowa całego przywozu przechodzi przez cieśninę Ormuz<sup>8</sup>. Zdolności sektora rafinacji są pod względem geograficznym skoncentrowane w niektórych regionach w UE<sup>9</sup>, a alternatywne dostawy produktów rafinacji ropy naftowej są ograniczone, co sprawia, że dla zmaksymalizowania istniejącej europejskiej produkcji rafineryjnej niezbędne jest ewentualne podjęcie wspólnych działań, w tym w drodze skoordynowanego i szybkiego uwalniania zapasów interwencyjnych.

---

<sup>5</sup> Eurostat w porównaniu z poziomami sprzed kryzysu.

<sup>6</sup> Za pośrednictwem mechanizmu [AggregateEU](#) w latach 2023–2025.

<sup>7</sup> Takich jak Jet A.

<sup>8</sup> Obliczenia Komisji oparte na danych Kpler i Eurostatu.

<sup>9</sup> Cztery najważniejsze centra regionalne: Europa Północno-Zachodnia, kraje nordycko-bałtyckie, Europa Śródziemnomorska oraz Europa Środkowo-Wschodnia.

Koordinacja działań ma również kluczowe znaczenie dla wzmocnienia wojskowej infrastruktury paliwowej, w szczególności w zakresie przywozu, przetwarzania, magazynowania i dystrybucji dostaw paliwa do silników odrzutowych.

Co więcej, działania zewnętrzne UE mające na celu zmniejszenie zależności od paliw kopalnych na świecie<sup>10</sup> mogą dodatkowo przyczynić się do zmniejszenia podatności UE na wstrząsy cen energii oraz do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego i odporności energetycznej UE, a także mogą promować konkurencyjność Europy w zakresie czystych technologii. Koordinacja i współpraca w szczególności z umawiającymi się stronami Traktatu Wspólnoty Energetycznej posłuży jako wsparcie naszych wzajemnie połączonych rynków energii<sup>11</sup>.

Działania zaproponowane w niniejszym komunikacie – ze względu na ich wpływ na stosunki zewnętrzne UE – będą prowadzone we współpracy z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych w ramach jej funkcji.

**Natychmiastowe działania Komisji w celu wzmocnienia koordynacji na szczeblu UE:**

- [Od kwietnia 2026 r.] **Komisja będzie ułatwiać koordynację działań krajowych w zakresie napełniania magazynów gazu** (np. poprzez ścisłe monitorowanie i koordynowanie z państwami członkowskimi harmonogramu zakupów przez uczestników rynku w celu uniknięcia nagłych skoków cen ze względu na jednoczesne nabywanie zwiększonych ilości) **oraz w zakresie ewentualnego uwalniania zapasów ropy**, w tym paliwa do silników odrzutowych i oleju napędowego do silników wysokoprężnych (w odniesieniu do czego Komisja przedstawi analizę scenariuszy i będzie koordynować terminy i ilości w podziale na regiony i dla UE). Będzie to realizowane, odpowiednio, w ramach Grupy Koordynacyjnej ds. Gazu i Grupy Koordynacyjnej ds. Ropy Naftowej.
- [Od kwietnia 2026 r.] Zachęca się państwa członkowskie do korzystania z elastyczności w napełnianiu magazynów gazu (do 10 %). **Komisja jest gotowa ocenić możliwość dalszego podwyższenia dopuszczalnego progu odchylenia (do dodatkowych 5 %) na podstawie zaktualizowanego rozporządzenia UE w sprawie magazynowania gazu.**
- [Od kwietnia 2026 r.] **Komisja ułatwi skoordynowane nawiązywanie przez UE kontaktów z dostawcami ropy naftowej i gazu oraz z krajami partnerskimi o podobnych profilach przywozu energii, dążąc do udoskonalenia funkcjonowania oraz zwiększenia przejrzystości globalnych rynków energii, w tym w drodze zmobilizowania unijnej platformy ds. energii i surowców<sup>12</sup> do podjęcia współpracy z przemysłem. Komisja będzie dążyć do zacieśnienia współpracy międzynarodowej w celu zwiększenia dostaw z państw trzecich oraz za pośrednictwem unijnej sieci partnerów, z którymi zawarto umowy handlowe.**
- [Maj 2026 r.] **Komisja sporządzi zestawienie istniejących zdolności sektora rafinacji w Europie, oceni potrzeby i podejmie prace nad środkami, dążąc do zagwarantowania wystarczających wewnętrznych zdolności sektora rafinacji oraz ich pełnego wykorzystania, co zapewni odporne**

<sup>10</sup> W tym np. poprzez wdrożenie strategii Global Gateway, transśródziemnomorskiej inicjatywy współpracy w dziedzinie energii i czystych technologii.

<sup>11</sup> Wspólnota Energetyczna może również, za pośrednictwem jej sekretariatu, uczestniczyć w posiedzeniach Grupy Koordynacyjnej ds. Ropy Naftowej i Grupy Koordynacyjnej ds. Gazu oraz, w stosownych przypadkach i z zastrzeżeniem konkretnych punktów do dyskusji, za pośrednictwem umawiających się stron Traktatu Wspólnoty Energetycznej. Unijna platforma ds. energii i surowców pozostaje otwarta dla przedsiębiorstw reprezentujących umawiające się strony Traktatu Wspólnoty Energetycznej.

<sup>12</sup> [https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-security/eu-energy-and-raw-materials-platform\\_pl](https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-security/eu-energy-and-raw-materials-platform_pl).

dostawy całego spektrum produktów ropopochodnych w czasie obecnego kryzysu, a także wpłynie na zwiększenie wewnętrznej unijnej produkcji zrównoważonych biopaliw.

- [Od maja 2026 r.] Komisja stworzy **obserwatorium paliw, dokonując zestawienia podaży odpowiednich paliw transportowych** (wytwarzanych w UE, przywożonych i wywożonych) **oraz zapasów dostępnych w UE**, w tym – w zakresie, w jakim informacje zostaną udostępnione Komisji – **zapasów paliwa do celów wojskowych oraz zdolności w zakresie rafinacji**. W pierwszej kolejności Komisja będzie koordynować wraz z państwami członkowskimi, dostawcami paliw i sektorem lotnictwa (porty lotnicze i linie lotnicze) **pozyskiwanie alternatywnych paliw do silników odrzutowych** i zaproponuje środki mające na celu **optymalizację rozdzielania paliw** pomiędzy państwa członkowskie, aby dostępność paliw była zapewniona we wszystkich regionach i portach lotniczych. Komisja oceni potrzebę dokonania przeglądu przepisów UE dotyczących **zapasów strategicznych w celu uwzględnienia szczególnych wymogów dotyczących paliwa do silników odrzutowych**.
- [Od maja 2026 r.] Komisja wyda wytyczne **wyjaśniające istniejące mechanizmy elastyczności** w ramach prawnych UE dotyczących lotnictwa, zwłaszcza w odniesieniu do przepisów dotyczących przydziału czasu na start lub lądowanie, przeciwdziałania tankingowi, obowiązku użyteczności publicznej oraz wykorzystania innych przywożonych paliw, **aby zaradzić skutkom potencjalnych niedoborów paliwa na potrzeby operacji transportu lotniczego** przy jednoczesnym zapewnieniu właściwego funkcjonowania jednolitego rynku i podstawowej konektywności w transporcie lotniczym. **Jeżeli sytuacja się pogorszy, a istniejące mechanizmy elastyczności nie będą wystarczające, Komisja proponuje, w uzasadnionych przypadkach, tymczasowe zmiany w obowiązujących ramach prawnych**.
- [2026 r.] Komisja **rozpocznie proces przeglądu dyrektywy w sprawie zapasów naftowych** w celu wyeliminowania niedociągnięć stwierdzonych w trakcie obecnego kryzysu i rozważy, między innymi, czy potrzebne są szczególne wymogi dotyczące **zapasów różnych produktów ropopochodnych**.

## 2.2 Ochrona konsumentów i przemysłu przed wstrząsami cenowymi

Gospodarstwa domowe i przemysł oczekują podjęcia przez państwa członkowskie i przez UE działań, które ochronią ich przed nieoczekiwane dużymi podwyżkami cen. Budżety gospodarstw domowych kurczą się, ponieważ rosnące koszty energii powodują zmniejszenie dochodów, jakimi dysponują obywatele. Widać to już dziś – na stacjach benzynowych<sup>13</sup>. Co więcej, około dwie trzecie gazu ziemnego zużywanego w UE wykorzystuje się w budynkach i w przemyśle, a zatem skoki cen gazu spowodują również wyzwania dla wielu konsumentów w momencie, w którym wzrost cen znajduje swoje odzwierciedlenie w rachunkach za energię, a ostatecznie – w innych obszarach gospodarki, w tym np. w cenach żywności). Obecnie wiele gospodarstw domowych może nadal korzystać z warunków określonych w umowach na dostawę gazu i energii elektrycznej, które zawarto przed rozpoczęciem konfliktu na Bliskim Wschodzie. Sytuacja ta może ulec zmianie po wygaśnięciu indywidualnych umów na dostawę. Szczególnie narażeni na to ryzyko są wszyscy konsumenci znajdujący się w trudnej sytuacji.

<sup>13</sup> Europejczycy płacą obecnie średnio około 1,8–2,2 EUR za litr benzyny i 2,0–2,4 EUR za litr oleju napędowego, w porównaniu ze średnią kwotą 1,5–1,6 EUR za litr benzyny w 2025 r. i 1,6–1,8 EUR za litr oleju napędowego w 2025 r., źródło: [Weekly Oil Bulletin](#) wydawany przez Komisję Europejską.

Biorąc pod uwagę utrzymującą się i powtarzającą się presję na przywóz paliw kopalnych i zmienne ceny energii, **konieczne jest natychmiastowe wsparcie, jednak musi ono być ukierunkowane, szybkie i tymczasowe**, a także powiązane z rozwiązaniami długoterminowymi (zob. załącznik II). Takie wsparcie powinno utrzymać zachęty do zmniejszania zapotrzebowania na energię i być spójne ze zobowiązaniami państw członkowskich wynikającymi z ram fiskalnych UE.

Ramy prawne UE i inicjatywy polityczne Komisji, w tym pakiet energetyczny dla obywateli<sup>14</sup>, już teraz zapewniają szereg środków, które państwa członkowskie mogłyby rozważyć, aby zapewnić konsumentom natychmiastową pomoc. Są to na przykład ukierunkowane systemy wsparcia dochodu; bony energetyczne, przeznaczone na przykład na wymianę kotłów gazowych; taryfy socjalne; obniżanie akcyzy na energię elektryczną dla gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji i dla sektorów energochłonnych; obniżki VAT w przypadku instalacji pomp ciepła, fotowoltaiki i powiązanych baterii na małą skalę; zachęty podatkowe wspierające przechodzenie na pojazdy elektryczne; zachęcanie konsumentów do udziału w społecznościach energetycznych i własnej produkcji energii oraz ułatwianie takiego udziału oraz zachęcanie konsumentów do porównywania i zmiany dostawców energii lub umów. Ponadto, aby wspierać konsumentów podatnych na zagrożenia, państwa członkowskie już teraz mogą, zgodnie z obowiązującymi ramami prawnymi UE, wprowadzać tymczasowe lub całkowite zakazy odłączania od dostaw energii. Walka z ubóstwem energetycznym i ubóstwem transportowym jest również jednym z priorytetów przyszłej strategii na rzecz walki z ubóstwem.

Ukierunkowane zachęty finansowe, takie jak ukierunkowane ulgi podatkowe, przyspieszona amortyzacja<sup>15</sup> lub programy leasingu socjalnego, mogą służyć jako wsparcie inwestycji i zwiększać tempo wdrażania czystych technologii, przyczyniając się jednocześnie do zwiększania europejskich zdolności produkcyjnych. Obejmuje to takie sektory jak sektor pojazdów elektrycznych, pomp ciepła na potrzeby mieszkalne lub przemysłowe, paneli słonecznych lub systemów magazynowania energii w akumulatorach.

Oszczędzanie energii i zastępowanie zużycia ropy naftowej i gazu rodzimą czystą energią okazało się skuteczne w zmaganiach z wysokimi cenami energii i zmniejszaniu zależności Europy od przywożonych paliw kopalnych<sup>16</sup>. W perspektywie krótkoterminowej państwa członkowskie mogą osiągnąć znaczne korzyści w wielu sektorach, łącząc działania w zakresie elektryfikacji, poprawę efektywności i przyspieszając wdrażanie czystych technologii, w tym na przykład innowacyjnych zrównoważonych rozwiązań w zakresie biotechnologii (zob. przykłady w załączniku II). Kluczowym narzędziem służącym osiągnięciu wyższego poziomu bezpieczeństwa energetycznego i niezależności energetycznej jest także unijny system handlu

---

<sup>14</sup> [Pakiet energetyczny dla obywateli](#) (COM/2026/115).

<sup>15</sup> Zgodnie z [konkluzjami Rady](#) z dnia 10 października 2025 r. w sprawie zachęt podatkowych wspierających Pakt dla czystego przemysłu.

<sup>16</sup> Z najnowszych dostępnych danych wynika, że finansowane przez UE inwestycje w efektywność energetyczną już teraz wzmacniają odporność energetyczną Unii. Do końca 2023 r. roczne oszczędności energii uzyskane dzięki funduszom UE wyniosły 81,9 TWh, źródło: [COM\(2026\) 118 final](#), s. 17. Więcej informacji można znaleźć w projekcie [ODYSEE](#).

uprawnieniami do emisji (ETS) – gdyby w Europie nie stosowano ETS, zużycie gazu byłoby dzisiaj o 100 mld m<sup>3</sup> większe, czyniąc nas bardziej podatnymi na zagrożenia.

Wspieranie przeprowadzania w gospodarstwach domowych i budynkach adaptacji, które przynoszą szybkie skutki, takich jak poprawa izolacji, wymiana okien lub wymiana nieefektywnych urządzeń, może **przynieść natychmiastowe i długotrwałe** oszczędności energii i ulgę pod względem kosztów. Zastępowanie kotłów gazowych i olejowych pompami ciepła mogłoby z czasem zmniejszyć o połowę docelowe zużycie energii w budynkach i obniżyć rachunki za energię<sup>17</sup>. Roczny wzrost wskaźnika zainstalowanych pomp ciepła – z około 2,4 mln pomp obecnie do około 4 mln pomp do 2030 r. – nie tylko przyniosłoby korzyści konsumentom, ale posłużyłoby państwu członkowskim jako wsparcie w dążeniu do ograniczenia średniego zużycia energii pierwotnej przez budynki mieszkalne o co najmniej 16 % do 2030 r.<sup>18</sup>. Komisja zachęca państwa członkowskie do korzystania z udostępnionego przez Europejski Bank Inwestycyjny Instrumentu Przyspieszonego Wykorzystania Przychodów z ETS2 w celu usprawnienia wdrażania środków dekarbonizacji w sektorze mieszkaniowym i sektorze mobilności, z korzyścią w szczególności dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach oraz MŚP.

Większość zużycia ropy naftowej przypada na sektor transportu, działania państw członkowskich powinny być zatem skoordynowane i ukierunkowane na utrzymanie przepływów towarowych i połączeń dla pasażerów, przy jednoczesnym promowaniu przechodzenia na elektromobilność i inne rozwiązania w zakresie czystej mobilności we wszystkich rodzajach transportu; działania te powinny stanowić ścieżkę strukturalną prowadzącą do zmniejszenia naszej zależności od ropy naftowej w transporcie. Mogą one obejmować zachęcanie konsumentów do nabywania pojazdów elektrycznych (np. przejście flot korporacyjnych na czyste rozwiązania transportowe<sup>19</sup>, takie jak elektryczne pojazdy ciężkie lub elektryczne promy pasażerskie) lub zapewnienie zasilania energią elektryczną z ładu w portach. W przypadku przedsiębiorstw – zwłaszcza małych, średnich i energochłonnych – ukierunkowane mechanizmy wsparcia mogą obejmować systemy finansowania, bony lub modele leasingu stymulujące inwestycje w efektywność energetyczną i czyste technologie.

Państwa członkowskie mogą rozważyć wykorzystanie swoich alokacji ze Społecznego Funduszu Klimatycznego do finansowania tego typu środków dla słabszych grup społecznych, w tym zarówno w sektorze transportu, jak i w sektorze budowlanym.

Jeżeli chodzi o transport lotniczy i wodny oraz rybołówstwo, należy przyspieszyć zapoczątkowane przejście na zrównoważone paliwa lotnicze (SAF) i zrównoważone paliwa żeglugowe (SMF)<sup>20</sup>, wspierając je w drodze szybkiego wdrażania zachęt do ich produkcji i stosowania w UE<sup>21</sup>. W przypadku innych sektorów, takich jak rolnictwo, rybołówstwo i logistyka mobilności, zwiększony dostęp do zrównoważonych biopaliw dla istniejących

---

<sup>17</sup> Obliczenia Komisji.

<sup>18</sup> W porównaniu z 2020 r. [Dyrektywa \(UE\) 2024/1275 w sprawie charakterystyki energetycznej budynków](#).

<sup>19</sup> Wniosek Komisji dotyczący [rozporządzenia w sprawie ekologicznie czystych pojazdów korporacyjnych](#) (COM(2025) 994 final).

<sup>20</sup> Rozporządzenia w sprawie [ReFuelEU Aviation](#) oraz [FuelEU Maritime](#).

<sup>21</sup> [Plan inwestycyjny na rzecz zrównoważonego transportu](#) (STIP).

pojazdów z silnikami spalinowymi może sprawić, że ich wkład w łańcuch dostaw, w szczególności w sektorze żywności, nie zostanie przerwany.

***Natychmiastowe działania Komisji jako wsparcie państw członkowskich w ochronie konsumentów i przemysłu:***

- [Maj 2026 r.] Na zbliżającym się nieformalnym posiedzeniu ministrów energii UE na Cyprze w dniu 13 maja 2026 r. Komisja przedstawi **katalog możliwych do powielenia środków służących pozyskaniu oszczędności energii i zwiększeniu efektywności systemu, a także środki mające na celu zastąpienie paliw kopalnych rodzimą czystą energią, które to środki państwa członkowskie mogą szybko wdrożyć w celu zmniejszenia zużycia ropy naftowej i gazu w perspektywie krótkoterminowej. Katalog ten będzie opierał się na ocenie najskuteczniejszych środków wprowadzonych od 2022 r. i będzie zawierał przykłady konkretnych działań skutecznie wdrożonych w terenie, które można powielić na dużą skalę w całej UE, a także ich oddziaływania.**
- [Od kwietnia 2026 r.] **Komisja utworzy repozytorium cyfrowe, aby umożliwić zestawienie i wymianę niepoufnych informacji na temat przyjętych przez państwa członkowskie krajowych środków nadzwyczajnych, pomóc w koordynacji między sąsiadującymi państwami członkowskimi oraz usprawnić wymianę i upowszechnianie dobrych praktyk.**
- [Kwiecień 2026 r.] Komisja przyjmie **tymczasowe ramy środków pomocy państwa** zawierające zarys przepisów dla państw członkowskich na potrzeby opracowania i wdrożenia ukierunkowanych tymczasowych środków nadzwyczajnych w celu wsparcia niektórych sektorów gospodarki najbardziej narażonych na skoki cen.
- [Od kwietnia 2026 r.] Komisja udostępni **państwom członkowskim stałą pomoc** w projektowaniu **ukierunkowanych, szybkich i tymczasowych środków** (w tym interwencji cenowych, programów wsparcia dochodu i zachęt podatkowych), przewidujących wsparcie przede wszystkim MŚP, branż energochłonnych i gospodarstw domowych, przy jednoczesnym zachowaniu bodźców do oszczędzania energii i zachęcaniu do ograniczania zużycia paliw kopalnych. Państwa członkowskie powinny przedstawić ocenę przewidywanych, odpowiednio, skutków, w tym kosztów budżetowych. Należy przy tym unikać rozwiązań prowadzących do fragmentacji jednolitego rynku. Komisja przedstawi **zasady przewodnie i ułatwi opracowanie szablonów** w tym zakresie. Państwa członkowskie mogą również wprowadzić środki dotyczące opodatkowania nieoczekiwanych zysków, co przyczyni się do zapewnienia sprawiedliwości społecznej; Komisja uszanuje decyzje państw członkowskich i będzie udostępniać najlepsze praktyki w zakresie środków krajowych, pomagać w ich stosowaniu i oceniać ich wpływ na jednolity rynek. Komisja jest gotowa wspierać każde państwo członkowskie, które będzie musiało zastosować w perspektywie krótkoterminowej stawki podatku energetycznego poniżej obecnych minimalnych poziomów UE, przy jednoczesnym unikaniu zwiększania popytu na paliwa kopalne i pogłębiania nierównowagi między podażą a popytem.
- [Kwiecień 2026 r.] Komisja będzie nadal **ułatwiać wdrażanie mocnej pozycji i ochrony konsumentów** we wszystkich państwach członkowskich **za pośrednictwem wytycznych** dotyczących ochrony odbiorców wrażliwych przed odłączeniem energii, przyspieszania i upraszczania procedury zmiany dostawcy energii i umowy energetycznej, uczestnictwa w społecznościach energetycznych i konsumpcji własnej, poprawy zarządzania ryzykiem związanym z dostawcami oraz ochrony konsumentów w okresie transformacji energetycznej.
- [Od maja 2026 r.] Komisja będzie **upowszechniać programy leasingu socjalnego na czyste i efektywne technologie i pomagać w ich opracowywaniu**, w tym za pośrednictwem Rady ds.

*Inwestycji na rzecz Transformacji Energetycznej oraz europejskiej koalicji na rzecz finansowania efektywności energetycznej; zachęca się państwa członkowskie do korzystania z programów w celu wsparcia szybkiego przechodzenia na pojazdy elektryczne, pompy ciepła w budynkach mieszkalnych oraz baterii na małą skalę<sup>22</sup>. Komisja jest gotowa **pomóc państwom członkowskim w ustanowieniu zachęt finansowych**, takich jak ukierunkowane ulgi podatkowe, na szybkie wdrażanie czystych technologii, np. pojazdów elektrycznych, pomp ciepła w budynkach mieszkalnych i w przemyśle, baterii magazynujących „poza licznikiem” oraz magazynowanie energii cieplnej w przemyśle, przy zachowaniu zgodności ze zobowiązaniami wynikającymi z regul fiskalnych.*

- *[Kwiecień 2026 r.] Komisja uruchomiła mechanizm wsparcia kryzysowego przewidziany w ramach Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury<sup>23</sup>, co umożliwia państwom członkowskim rekompensowanie podmiotom działającym w sektorze rybołówstwa, akwakultury i przetwórstwa zwiększonych kosztów działalności i utraconych dochodów wynikających bezpośrednio z sytuacji na Bliskim Wschodzie.*

### **3 NATYCHMIASTOWE DZIAŁANIA W CELU OSIĄGNIĘCIA TRWAŁYCH KORZYŚCI**

#### **3.1 Przyspieszenie elektryfikacji i przejścia na rodzimą czystą energię**

Podjmując natychmiastowe działania, aby osiągnąć trwałe wyniki w perspektywie średnioterminowej, państwa członkowskie mogą zastąpić znaczne ilości ropy naftowej i gazu przyspieszając przejście na liczne czyste i rodzime źródła energii, w tym poprzez elektryfikację, rozwój energii słonecznej termicznej i energii geotermicznej jak i innych rodzajów energii ze źródeł odnawialnych, energii jądrowej, biometanu, zrównoważonych biopaliw i wodoru.

Na przykład moc instalacji odnawialnej energii elektrycznej oddawana do użytku rocznie powinna wzrosnąć do 100 GW/rok<sup>24</sup>, w tym dzięki nowym wielkoskalowym projektom w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i przyspieszonemu wdrażaniu energii słonecznej<sup>25</sup>, co może przynieść szybkie rezultaty<sup>26</sup>. Aby działać w szybkim tempie, kluczowe znaczenie ma zatem usprawnienie krajowych systemów wydawania zezwoleń zgodnie z wymogami

<sup>22</sup> Uzupełniają one inne modele stanowiące zachęty, takie jak dotacje, gwarancje, pożyczki lub modele „energia jako usługa”, które są częściej wykorzystywane w przypadku technologii takich jak baterie na małą skalę i pompy ciepła.

<sup>23</sup> Decyzja wykonawcza Komisji [w sprawie uznania sytuacji na Bliskim Wschodzie](#) na dzień 28 lutego 2026 r. za wystąpienie wyjątkowego zdarzenia powodującego znaczne zakłócenia na rynkach.

<sup>24</sup> Zgodnie z [Paktem dla czystego przemysłu](#) (COM(2025) 85 final). Ten wskaźnik mocy ze źródeł odnawialnych oddawanej do użytku odnosi się do mocy prądu stałego, odpowiadającej około 85 GW mocy prądu przemiennego wykorzystywanej w standardowej praktyce sprawozdawczości statystycznej.

<sup>25</sup> Wytwarzanie energii słonecznej jest jednym z najbardziej przystępnych cenowo źródeł produkcji energii elektrycznej i ma bardzo duży potencjał wdrożeniowy, np. w budynkach mieszkalnych, w tym na balkonach, drogach i w wielkoskalowych obiektach komercyjnych.

<sup>26</sup> Od 2021 r. moc zainstalowana w odnawialnych źródłach energii w UE wyniosła około 260 GW (204 GW energii fotowoltaicznej i 57 GW energii wiatrowej), co doprowadziło do oszczędności gazu na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej wynoszących około 15 mld m<sup>3</sup> w 2025 r. (lub około 5 % rocznego przywozu do UE).

określonymi w przepisach UE<sup>27</sup>. Oprócz wysiłków na rzecz transpozycji koncentracja wdrażania na wstępie może przynieść konkretne rezultaty. Do końca 2026 r. czas trwania procedur wydawania zezwoleń powinien skrócić się w całej Europie do maksymalnie dwóch lat<sup>28</sup>, a każde państwo członkowskie powinno uwolnić potencjał obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych poprzez ustanowienie co najmniej jednego takiego obszaru.

Kolejnym kluczowym czynnikiem jest maksymalizacja istniejących aktywów związanych z energią odnawialną. Szybka rozbudowa i modernizacja farm wiatrowych, w tym morskich farm wiatrowych, wsparta specjalnymi usprawnionymi systemami wydawania zezwoleń na rozbudowę źródła energii, oraz modernizacja innych elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii, takich jak elektrownie wodne, może szybko zapewnić bardzo potrzebną dodatkową ulgę poprzez zwiększenie dostępnych mocy wytwórczych.

Energia jądrowa stanowi ważny element strategii w zakresie dekarbonizacji, konkurencyjności przemysłowej oraz bezpieczeństwa dostaw. Prawie połowa państw członkowskich posiada energię jądrową w swoim krajowym koszyku energetycznym. W zaktualizowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu<sup>29</sup> wskazano, że przewiduje się zwiększenie zainstalowanych mocy jądrowych. Elektrownie jądrowe dostarczają czystą energię, odpowiednią na potrzeby poprawienia integracji systemu i zapewnienia elastyczności ułatwiającej dalsze wdrażanie innych czystych technologii. Przynosi to korzyści całemu systemowi energetycznemu Unii. Nowe małe reaktory modułowe<sup>30</sup> lub unikanie przedwczesnego wycofywania<sup>31</sup> istniejących zdolności jądrowych mogą pomóc w zmniejszeniu zapotrzebowania na paliwa kopalne, w tym w systemach ciepłowniczych i procesach przemysłowych. Jak oceniono w strategii PINC, istnieje również niewykorzystany potencjał w odniesieniu do istniejących elektrowni jądrowych<sup>32</sup>.

---

<sup>27</sup> Wszystkie państwa członkowskie powinny być już zakończyć transpozycję i wdrożenie wszystkich wymogów dotyczących wydawania zezwoleń na potrzeby odnawialnych źródeł energii i powiązanej infrastruktury na podstawie unijnych przepisów dotyczących energii, a w szczególności dyrektywy w sprawie energii odnawialnej (w tym obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych, nadrzędnego interesu publicznego przemawiającego za projektami w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz krótszych terminów wydawania zezwoleń na rozbudowę źródła energii w ramach istniejących projektów). W momencie publikacji niniejszego komunikatu państwa członkowskie są nadal w trakcie przyjmowania krajowych środków wykonawczych i powiadamiania o nich Komisji.

<sup>28</sup> Zgodnie z dyrektywą w sprawie energii odnawialnej, obejmuje to krótsze terminy dla obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych, natomiast czas realizacji bardzo złożonych projektów, takich jak niektóre projekty na obszarach morskich, może być dłuższy.

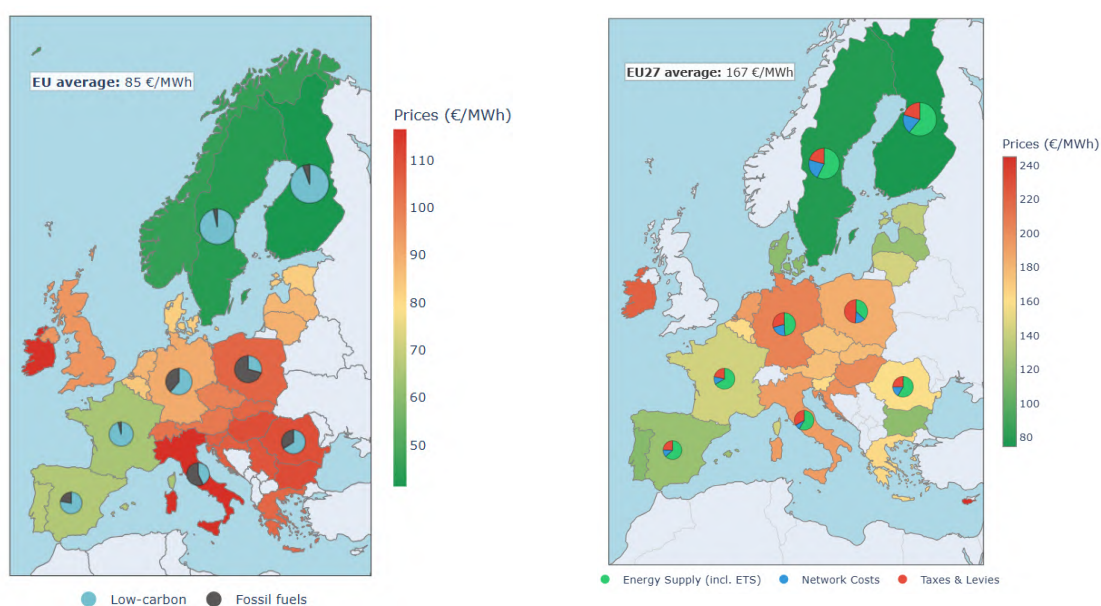
<sup>29</sup> [Ogólnounijna ocena ostatecznych zaktualizowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu](#), COM(2025) 274 final.

<sup>30</sup> [Komunikat Komisji w sprawie strategii rozwoju i wdrażania małych reaktorów modułowych \(SMR\) w Europie](#), COM(2026) 117 final.

<sup>31</sup> [Komunikat Komisji w sprawie przykładowego programu energetyki jądrowej przedstawionego na podstawie art. 40 traktatu Euratom – wersja ostateczna \(uwzględniająca opinię EKES\)](#), COM(2026) 120 final.

<sup>32</sup> Zgodnie z planami krajowymi, gdyby państwa członkowskie wydłużyły eksploatację wszystkich istniejących reaktorów do 70 lub nawet 80 lat, a wszystkie nowe inwestycje zostałyby zrealizowane terminowo, w 2050 r. całkowita moc zainstalowana mogłaby osiągnąć 144 GWe.

Obecny kryzys jest również wezwaniem do przyspieszenia elektryfikacji<sup>33</sup>, aby położyć kres narażeniu na wstrząsy cenowe związane z paliwami kopalnymi i zależności od przywozu. W 2024 r. 71 % produkcji energii elektrycznej w UE pochodziło z czystych źródeł energii<sup>34</sup>, co zapewniło systemowi tanią energię. Niemniej jednak energia elektryczna stanowi mniej niż jedną czwartą końcowego zużycia energii<sup>35</sup>. Aby zapewnić przystępność cenową energii i konkurencyjność przemysłową poprzez zagwarantowanie konsumentom korzyści płynących z czystej energii i odnawialnych źródeł energii oraz poprawić efektywność systemu, należy przenieść większą część zapotrzebowania na energię (transport, budynki, przemysł itp.) z paliw kopalnych na energię elektryczną.



Rys. 1. Korelacja między koszykami czystej energii a przystępnością cenową energii elektrycznej (hurtowa w 2025 r. – po lewej; sektor handlu detalicznego SI 2025 – po prawej stronie) [źródło: DG ENER].

Elektryfikacja pobudzi również krajową produkcję czystych technologii w UE, np. domowych i przemysłowych pomp ciepła. Według szacunków branży ponad dwie trzecie pomp ciepła zainstalowanych w Europie jest produkowanych w Europie<sup>36</sup>. Mając jasność co do potencjalnego popytu, producenci będą mieli większą motywację do zwiększania zdolności w UE i inwestowania w rozwój umiejętności.

Podwojenie zainstalowanej mocy pomp ciepła w budynkach mieszkalnych i komercyjnych zmniejszyłoby zużycie paliw kopalnych o 200 TWh<sup>37</sup>. Ponadto systemy ciepłownicze i chłodnicze są efektywnymi czynnikami przyspieszającymi elektryfikację. Mogą one zapewnić elastyczność po stronie popytu, która jest coraz bardziej potrzebna w systemie

<sup>33</sup> Wskaźnik elektryfikacji na poziomie 23,4 % w 2024 r. W [Pakcie dla czystego przemysłu](#) i [Planie działania na rzecz przystępnej cenowo energii](#) wprowadzono kluczowy wskaźnik efektywności dotyczący udziału energii elektrycznej w zużyciu energii końcowej, przyjmując za punkt odniesienia 32 % do 2030 r.

<sup>34</sup> <https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/energy-2026>.

<sup>35</sup> Eurostat.

<sup>36</sup> Europejska Organizacja Pomp Ciepła (EHPA), [„Heat pumps made in Europe”](#) [Pompy ciepła produkowane w Europie].

<sup>37</sup> Oszczędności te wyniosłyby około 8 % obecnego zużycia energii na ogrzewanie pomieszczeń w budynkach.

elektroenergetycznym, dzięki dużym pompom ciepła, kotłom elektrycznym i magazynowaniu energii cieplnej, oraz ułatwić odzysk ciepła odpadowego. Ambitna rozbudowa sieci ciepłowniczej może przynieść znaczne oszczędności gazu ziemnego<sup>38</sup>.

Innym obszarem kluczowym dla zwiększenia elektryfikacji gospodarki jest transport. Oprócz zachęt do promowania wzrostu sprzedaży pojazdów elektrycznych zasadnicze znaczenie dla ich upowszechnienia ma wystarczająca infrastruktura ładowania. O ile w ciągu ostatnich pięciu lat infrastruktura ładowania samochodów osobowych i dostawczych rozwijała się znacznie szybciej niż flota samochodów elektrycznych, brakuje infrastruktury ładowania samochodów ciężarowych<sup>39</sup>.

Zwiększenie udziału energii słonecznej termicznej – nie tylko w budynkach mieszkalnych, ale również w systemach ciepłowniczych i chłodniczych – poprzez rozbudowę istniejących instalacji słonecznych termicznych oraz rozpoczęcie nowych projektów, w tym obejmujących magazynowanie energii cieplnej, mogłoby przynieść znaczne oszczędności energii. Ma to szczególne znaczenie dla przemysłu, zwłaszcza w sektorze żywności i napojów, w sektorze chemicznym (zwłaszcza w odniesieniu do wymogów dotyczących ciepła technologicznego do około 400 °C) i w rolnictwie (np. w szklarniach).

Energia geotermalna może również zastąpić gaz ziemny w sieciach ciepłowniczych i chłodniczych, a w niektórych przypadkach przyczynić się do wytwarzania energii elektrycznej<sup>40</sup>. Ważne jest zatem wspieranie szybkiego wdrażania nowych projektów geotermalnych i zbadanie potencjału przebudowy istniejących instalacji. Przemysłowe pompy ciepła mogą dostarczać ciepło technologiczne zazwyczaj do około 200 °C lub podwyższać ciepło niskotemperaturowe, umożliwiając zwiększenie odzysku ciepła odpadowego w przemyśle oraz systemach ciepłowniczych i chłodniczych.

Biogaz i biometan mogą również odgrywać bardziej strategiczną rolę w zastępowaniu importowanych paliw kopalnych, zwłaszcza w sektorach, w których elektryfikacja jest trudniejsza. Produkcja biometanu w istniejących zakładach mogłaby wzrosnąć o około 10–30 %. Projekty dotyczące biometanu realizowane w gospodarstwach rolnych i w ramach współpracy mogą zmniejszyć zależność od paliw kopalnych, zapewniając jednocześnie rolnikom dodatkowe dochody i tworząc lokalną wartość, zwłaszcza na obszarach wiejskich, poprzez przekształcanie odpadów, pozostałości i obornika w energię i nawozy. Ponadto rozwiązania oparte na obiegu zamkniętym w zakresie biogazu, biometanu i składników odżywczych pochodzących z recyklingu mogą wzmocnić odporność, pomóc w konkurencyjności i zmniejszyć narażenie na globalne wstrząsy cenowe.

Ponadto, ponieważ proces zwiększania wykorzystania wodoru pozostaje powolny, UE powinna wspierać przyspieszenie przejścia przemysłu na paliwa zdekarbonizowane, przy

---

<sup>38</sup> Mathiesen et al. (2023), [Heat matters: The missing link in REPowerEU](#) [Ciepło ma znaczenie: brakujące ogniwo w REPowerEU].

<sup>39</sup> Ponadto dla wielu miast i operatorów poważnym wyzwaniem inwestycyjnym pozostaje przekształcenie zajezdni na potrzeby w pełni bezemisyjnych flot autobusowych i samochodów ciężarowych.

<sup>40</sup> Ember szacuje, że technologie geotermalne nowej generacji mogłyby dostarczać do 301 TWh rocznie w UE, co odpowiada około 42 % obecnej produkcji z węgla i gazu. [Energia geotermalna w Europie](#), luty 2026 r., Ember.

jednoczesnym zapewnieniu równych szans wszystkim użytkownikom energii elektrycznej i zminimalizowaniu kosztów energii elektrycznej.

**Natychmiastowe działania Komisji w celu wsparcia państw członkowskich:**

- [II kw. 2026 r.] Komisja podejmie działania na rzecz **elektryfikacji, ogrzewania i chłodzenia oraz energii geotermalnej**. Komisja określi między innymi **cel w zakresie elektryfikacji**, zaproponuje działania zmierzające do obniżenia stosunku cen energii elektrycznej do cen paliw kopalnych oraz środki mające na celu przyspieszenie wdrażania rozwiązań w zakresie elektryfikacji, takie jak instrument rynkowy dotyczący pomp ciepła, a także działania skierowane na usuwanie barier w sektorach przemysłu, transportu<sup>41</sup> i budownictwa oraz barier międzysektorowych utrudniających elektryfikację gospodarki. Obejmie to stopniowe wycofywanie dopłat do paliw kopalnych, które osłabiają względną konkurencyjność energii elektrycznej w stosunku do innych nośników energii.
- [Od maja 2026 r.] W odniesieniu do **energii geotermalnej** Komisja będzie wspierać państwa członkowskie i zainteresowane strony w gromadzeniu szczegółowych danych geologicznych i stworzy **ogólnounijną bazę danych**. Komisja zbada również możliwość wspierania ustanowienia – wraz z publicznymi podmiotami finansującymi, m.in. krajowymi bankami rozwoju – **systemów zmniejszania ryzyka i systemów ubezpieczeniowych w odniesieniu do energii geotermalnej** w celu zmniejszenia ryzyka inwestycyjnego i dalszego mobilizowania kapitału prywatnego. W ramach inicjatywy Global Gateway Komisja zobowiązała się do promowania, w stosownych przypadkach, m.in. **współpracy międzynarodowej w zakresie projektów dotyczących energii geotermalnej**.
- [od maja 2026 r.] W odniesieniu do **energii słonecznej termicznej**, wraz z koalicją na rzecz finansowania efektywności energetycznej Komisja pomoże w opracowaniu systemów wsparcia publicznego na rzecz **wdrażania dużych projektów w zakresie energii słonecznej termicznej**.
- [Od 2026 r.] W odniesieniu do **biometanu** Komisja będzie nadal rozwijać i wspierać inicjatywy rozwoju produkcji cząsteczek gazowych pochodzenia niekopalnego, w tym zrównoważonego biogazu i biometanu zgodnie z REPowerEU<sup>42</sup>, m.in. projekty dotyczące biometanu realizowane w gospodarstwach rolnych i w ramach współpracy,<sup>[OB]</sup> uważnie rozważając rozbudowę istniejących zespołów urządzeń, zmniejszających wąskie gardła związane z zezwoleniami i ulepszających transport zrównoważonych surowców między regionami.
- [II kw. 2026 r.] Po przeprowadzeniu oceny i biorąc pod uwagę wolniejszy niż oczekiwano rozwój rynku wodoru, Komisja zaproponuje **ukierunkowany przegląd kryteriów produkcji wodoru odnawialnego, zabezpieczając jednocześnie istniejące inwestycje**. Wesprze to dekarbonizację przemysłu oraz przyspieszy rozwój zrównoważonego paliwa lotniczego opartego na wodorze (eSAF) i zrównoważonego paliwa żeglugowego (eSMF). Komisja doprecyzuje metody mające zastosowanie do procesów opartych zarówno na wodorze

<sup>41</sup> W tym pojazdy ciężkie.

<sup>42</sup> [Plan działania na rzecz zakończenia importu energii z Rosji](#), COM(2025) 440 final.

*odnawialnym, jak i na biomasie jako surowcach, aby ułatwić produkcję eSAF przy jednoczesnym zapewnieniu równych warunków działania i utrzymaniu ambitnych kryteriów zrównoważonego rozwoju, w tym dodatkowo, dokładnego rozliczania emisji w całym cyklu życia i unikania podwójnego liczenia. Do 30 czerwca 2026 r. Komisja rozpocznie konsultacje publiczne w sprawie projektu metodyki określającej kryteria ewentualnego wprowadzenia alternatywnych podejść do uznawania niskoemisyjnej energii elektrycznej z elektrowni jądrowych.*

- **[Do lata 2026 r.] Komisja określi europejskie zdolności w zakresie uzupełniania ropy naftowej i gazu ziemnego wykorzystywanych jako surowce do produkcji chemikaliów, ceramiki, szkła, tworzyw sztucznych i nawozów materiałami pochodzenia biologicznego oraz pochodzącymi z obiegu zamkniętego oraz będzie współpracować z przemysłem w celu zidentyfikowania i usunięcia barier utrudniających realizację w perspektywie krótkoterminowej.**

### 3.2 Wzmacnianie naszego systemu energetycznego

Kryzys pokazuje, że modernizacja i gruntowna transformacja naszego systemu energetycznego nie jest już kwestią ambicji, lecz absolutną koniecznością z punktu widzenia odporności. Aby w pełni czerpać korzyści, państwa członkowskie muszą szybko i całkowicie wdrożyć przepisy UE dotyczące energii we wszystkich państwach członkowskich, zaś współprawodawcy muszą przyspieszyć negocjacje w sprawie pakietu dotyczącego europejskich sieci energetycznych. Przyspieszy to realizację projektów, w tym projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i projektów będących przedmiotem wzajemnego zainteresowania, przy jednoczesnym określeniu elastycznego podejścia do krajowego dochodu z ograniczeń będącego efektem wewnętrznych obszarów rynkowych, które uwzględnia uwarunkowania krajowe. Sieci energetyczne są potrzebne, aby umożliwić przepływ energii po najniższej cenie od miejsca jej produkcji do miejsca jej zużycia. Przyspieszenie rozwoju transgranicznej infrastruktury elektroenergetycznej jest niezbędne do osiągnięcia orientacyjnego celu UE, jakim jest zapewnienie co najmniej 15 % elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych do 2030 r., a tym samym zapewnienie prawdziwej unii energetycznej.

Inicjatywa na rzecz autostrad energetycznych dotyczy ośmiu priorytetowych korytarzy i zaspokaja najpilniejsze potrzeby w zakresie infrastruktury energetycznej, które wymagają szczególnego dodatkowego krótkoterminowego wsparcia i zaangażowania, tak aby wyeliminować wąskie gardła utrudniające postępy. Wsparcie to należy przyspieszyć. W razie potrzeby w przyszłości można rozważyć budowę dodatkowych autostrad energetycznych. Działania na rzecz bardziej efektywnego i elastycznego wykorzystania sieci energetycznych, w tym przez cyfryzację, oraz poprawy ich wydajności również znacznie obniżą koszty i pomogą zintensyfikować proces elektryfikacji wielu sektorów, w tym sektora ogrzewania i chłodzenia.

Interkonektywność, inteligentna sieć energetyczna, dostęp do sieci energetycznych i wydajność sieci są również warunkami wstępnymi dla wielu dostawców usług i wraz z inteligentnymi licznikami pozwolą konsumentom obniżyć rachunki za energię lub reagować na sygnały cenowe poprzez dostosowanie popytu. Powszechne wprowadzenie inteligentnych liczników ma zasadnicze znaczenie dla umożliwienia reakcji strony popytowej na dużą skalę

i umożliwienia konsumentom uczestnictwa w rynkach elastyczności, zmniejszając obciążenie szczytowe i zmienność cen. Wspierają to takie aktywa jak akumulatory, pojazdy elektryczne i pompy ciepła, a także takie procesy jak systemy zarządzania, rozwiązania pojazd-sieć oraz automatyzacja oparta na sztucznej inteligencji. Aby zwiększyć elastyczność systemu i pomóc w obniżeniu regionalnych i krajowych cen energii, każde państwo członkowskie powinno wdrożyć inteligentne liczniki, aby do 2031 r. objąć nimi co najmniej 50 % swoich odbiorców końcowych. Idzie to w parze ze strukturami cenowymi, które zachęcają do wykorzystania usług w zakresie elastyczności i magazynowania w celu lepszej integracji czystej energii i czerpania z niej korzyści.

Aby zbudować odporny system energetyczny oparty na źródłach czystej rodzimej energii, kluczowe znaczenie mają dostępność zdolności magazynowania energii elektrycznej i ciepłej, a także elastyczność, w tym baterie i elektrownie szczytowo-pompowe. UE dysponuje obecnie zdolnością magazynowania wynoszącą 55 GW i musi ją znacznie zwiększyć, aby do 2030 r. osiągnąć poziom 200 GW. Dużą rolę dla takiego wzrostu mają pełnić baterie. W tym celu niezbędne jest wsparcie polityczne dla takich projektów już na etapie planowania.

#### ***Natychmiastowe działania:***

- **[Do lipca 2026 r.]** *Komisja wzywa współprawodawców do zakończenia negocjacji w sprawie pakietu dotyczącego sieci energetycznych do lata br. i będzie ich wspierać w procesie negocjacji. Jest to niezbędne, aby przyspieszyć realizację bardzo potrzebnych projektów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i magazynowania, w tym wielkoskalowych baterii, zmodernizować infrastrukturę sieciową, a tym samym obniżyć ceny energii i zależność od importu.*
- **[II-III kw. 2026 r.]** *Komisja będzie kontynuować współpracę z państwami członkowskimi w celu przyspieszenia wdrażania **Inicjatywy na rzecz autostrad energetycznych**. Wykorzystując postępy poczynione już w ramach projektu Wyspa Energetyczna Bornholm (Bornholm Energy Island) Komisja zintensyfikuje zaangażowanie, przeznaczy zasoby i uruchomi wszystkie dostępne narzędzia w celu wzmocnienia ram inwestycyjnych i przezwyciężenia barier, w tym zajmie się usunięciem utrzymujących się wąskich gardeł utrudniających szybką realizację takich projektów.*
- **[Od maja 2026 r.]:** *Komisja będzie wspierać państwa członkowskie i zainteresowane strony (na przykład w ramach Grupy Zadaniowej ds. Unii Energetycznej i regionalnych grup wysokiego szczebla) w **identyfikowaniu elektrowni wytwarzających energię elektryczną**, w tym farm wiatrowych, **które zbliżają się do końca cyklu życia, oraz instalacji, które można by rozbudować, aby pomóc w przyspieszeniu wzrostu dostaw energii elektrycznej w nadchodzących miesiącach**. Ocenia one również, w jaki sposób można jeszcze bardziej zwiększyć wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych.*
- **[Maj 2026 r.]** *Komisja będzie wspierać państwa członkowskie, wykorzystując Instrument Wsparcia Technicznego za pośrednictwem **Akademii Regulacji Energetyki**, we wdrażaniu **kluczowych reform w sektorze energii elektrycznej**.*
- **[Maj 2026 r.]** *Komisja przyjmie **wniosek ustawodawczy w sprawie opłat sieciowych i opodatkowania**. Jego celem będzie ułatwienie przejścia na bardziej zelektryfikowany,*

wydajniejszy i odporniejszy system energetyczny, który może obniżyć rachunki wszystkich konsumentów. Wniosek ten będzie przewidywał zachęty do optymalnego i racjonalnego pod względem kosztów wykorzystania infrastruktury sieciowej, zachęty do stosowania zużycia przyjaznego dla systemu, będzie wyjaśniał ramy umożliwiające krajowym organom regulacyjnym dokonanie ukierunkowanych obniżek opłat sieciowych, w tym dla przemysłu energochłonnego, oraz będzie przewidywał możliwość usunięcia przez państwa członkowskie ograniczeń w zakresie obniżania podatków energetycznych dla konkretnych użytkowników, takich jak przemysł energochłonny i gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby energia elektryczna była opodatkowana w mniejszym stopniu niż gaz.

- [2026 r. –2027 r.] Komisja zapewni **ściśle monitorowanie wdrażania** odpowiednich **przepisów UE** z wykorzystaniem wszystkich dostępnych narzędzi, w tym postępowań w sprawie uchybienia, na przykład w odniesieniu do wydawania zezwoleń, magazynowania, elastyczności i maksymalizacji międzyobszarowych zdolności przesyłowych, aby przyspieszyć wprowadzanie czystej energii. Aby zwiększyć tempo zmian, Komisja **przyspieszy ocenę kluczowych przepisów**, zapewni **pragmatyczne wytyczne dotyczące wdrażania**, w tym za pośrednictwem **zaleceń Komisji**, oraz będzie wspierać państwa członkowskie w zapewnianiu harmonijnego i spójnego stosowania w całej UE.

### 3.3 Pobudzenie inwestycji

Reakcja UE na obecny kryzys energetyczny opiera się na pobudzeniu inwestycji. Musimy **zmobilizować fundusze publiczne – na szczeblu unijnym i krajowym – aby pobudzić inwestycje prywatne i zwiększyć ich skalę**. Przewidywanie i przyspieszanie dzisiejszych inwestycji w transformację energetyczną i w rozwiązania oparte na obiegu zamkniętym na zawsze przerwie cykl zależności od paliw kopalnych.

Na szczeblu UE przeznaczona jest znaczna zasoby na transformację energetyczną, w tym na ostatnim etapie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (219 mld EUR). Plany odbudowy i zwiększania odporności obejmują już liczne reformy i inwestycje, które pomagają państwom członkowskim w modernizacji ich systemów energetycznych. Mają one zostać ukończone do 31 sierpnia 2026 r. zgodnie z terminami określonymi w ich strukturze prawnej<sup>43</sup>. Od 2021 r. w ramach instrumentu na rzecz infrastruktury paliw alternatywnych, będącego częścią instrumentu „Łącząc Europę”, przeznaczono ponad 2 mld EUR na projekty wdrażające odpowiednią infrastrukturę ładowania i tankowania paliw alternatywnych dla wszystkich rodzajów transportu. Instrument „Łącząc Europę” – Energia będzie wspierał w latach 2021–2027 transgraniczne projekty dotyczące infrastruktury energetycznej i energii odnawialnej kwotą 5,84 mld EUR.

<sup>43</sup> RRF utworzono jako instrument mający przeciwdziałać negatywnym skutkom kryzysu związanego z COVID-19 w Unii, wspierany za pomocą nadzwyczajnych i tymczasowych dodatkowych środków, z bardzo rygorystycznymi terminami, od których nie można odstąpić, ponieważ określono je w rozporządzeniu w sprawie NGEU, rozporządzeniu w sprawie RRF i decyzji w sprawie zasobów własnych.

Znaczne wsparcie na rzecz transformacji energetycznej płynie również ze środków polityki spójności. W ramach niedawnego przeglądu śródkresowego funduszy polityki spójności dokonano realokacji około 1,2 mld EUR na priorytety energetyczne, które to środki można wykorzystać w reakcji na obecny kryzys.

Konsekwentne wsparcie UE dla badań naukowych i innowacji w dziedzinie czystych technologii energetycznych zmobilizowało zarówno publiczne, jak i prywatne finansowanie transformacji, w tym w zakresie zwiększania skali innowacyjnych technologii, a tym samym doprowadziło do utworzenia rozwiązań, które pomyślnie przeszły testy, są niezawodne i już wdrożone na rynku. W przypadku rozwiązań, które osiągają dopiero odpowiednią skalę, potrzebne są dalsze skoordynowane działania i wsparcie na szczeblu UE i państw członkowskich, aby uniknąć fragmentacji finansowania publicznego i przyspieszyć wdrażanie.

Same środki publiczne nie są jednak w stanie pokryć znacznych potrzeb inwestycyjnych (szacunkowo 660 mld EUR rocznie do 2030 r.) w zakresie transformacji energetycznej. Aby zmobilizować inwestycje prywatne<sup>44</sup> – w tym ze strony inwestorów instytucjonalnych, takich jak zakłady ubezpieczeń i fundusze emerytalne, które zarządzają w UE kwotą ponad 12 bln EUR, mające potencjał by ukierunkowywać dalsze inwestycje na krytyczne projekty transformacji energetycznej – Komisja przyjęła w marcu 2026 r. strategię inwestycyjną na rzecz czystej energii.

Ramy pomocy państwa umożliwią również państwom członkowskim wspieranie strategicznych inwestycji w infrastrukturę energetyczną i czyste technologie, przy jednoczesnym zachowaniu równych warunków działania na rynku wewnętrznym<sup>45</sup>.

#### ***Natychmiastowe działania:***

- [II kw. – III kw. 2026 r.] *Komisja zorganizuje szczyt poświęcony inwestycjom w czystą energię, na którym spotkają się przedstawiciele sektora usług finansowych, w tym głównie inwestorzy instytucjonalni, liderzy przemysłu, promotorzy projektów i podmioty finansujące ze środków publicznych, aby przyspieszyć prywatne finansowanie. Szczyt ten będzie poświęcony **natychmiastowym rozwiązaniom o dużym wpływie**, takim jak magazynowanie (m.in. bateriom), infrastrukturze ładowania pojazdów elektrycznych, elektryfikacji lub zrównoważonym paliwom lotniczym i żeglugowym.*

<sup>44</sup> Banki i firmy ubezpieczeniowe są motywowane do zwiększania skali swoich inwestycji w ramach programów działalności legislacyjnej, co ułatwi inwestowanie w akcje w obszarach kluczowych dla długoterminowej konkurencyjności i bezpieczeństwa gospodarczego Europy, w tym w sektorze energii.

<sup>45</sup> Do 14 kwietnia 2026 r. w ramach pomocy państwa na potrzeby Paktu dla czystego przemysłu przyjęto 18 decyzji wspierających czyste technologie i budżet, w których zatwierdzono 19 środków pomocy państwa w łącznej wysokości 32,76 mld EUR. W ramach sekcji 4.1 dotyczącej energii ze źródeł odnawialnych zatwierdzono 4 z tych środków o łącznym budżecie 20,22 mld EUR. Jeden środek (budżet w wysokości 608,5 mln EUR) zatwierdzono na podstawie sekcji 5 dotyczącej dekarbonizacji przemysłu. Ponadto w sekcji 6.1 dotyczącej zdolności produkcji technologii neutralnych emisyjnie zatwierdzono 14 środków (budżet w wysokości około 11,93 mld EUR). Ponadto w tym samym okresie Komisja zatwierdziła 7 środków pomocy na rzecz dekarbonizacji przemysłu na podstawie Wytocznych w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu i środowiska oraz cele związane z energią (CEEAG) na łączną kwotę 6,8 mld EUR.

- **[Od kwietnia 2026 r.] Komisja będzie koordynować działania UE (rozdział AccelerateEU poświęcony inwestycjom) – w tym dzięki grupom ekspertów państw członkowskich – aby wzmocnić pozycję państw członkowskich i pomóc im w maksymalnym wykorzystaniu dostępnego finansowania unijnego (np. środków polityki spójności) i realokować fundusze UE tam, gdzie to możliwe do wykonania i zgodne z preferencjami państw członkowskich i regionów, na inwestycje związane z energią, które mogą mieć szybki wpływ i złagodzić efekty rosnących cen energii, np. przez:**
  - a) zwiększenie skali istniejących środków mających na celu zmniejszenie zużycia energii, wprowadzanie czystej energii (np. pomp ciepła, energii fotowoltaicznej, izolacji, energii wiatrowej lub baterii) oraz inwestowanie w silniejszą i bezpieczniejszą krytyczną infrastrukturę energetyczną, a także promowanie rozwoju infrastruktury ładowania i produkcji zrównoważonych paliw lotniczych i żeglugowych;
  - b) wprowadzenie dodatków do istniejących środków lub rozszerzenie ich zakresu, np. środków mających na celu zwalczanie ubóstwa energetycznego, jako dodatków do istniejących środków w zakresie efektywności energetycznej; rozszerzenie zakresu fotowoltaiki na agrowoltaikę; rozszerzenie zakresu przyspieszonego i uproszczonego wydawania zezwoleń;
  - c) przyspieszenie realizacji odpowiednich środków przewidzianych w planach odbudowy i zwiększania odporności poprzez odpowiednie wykorzystanie wskaźników określonych w komunikacie Komisji „NextGenerationEU – droga do 2026 r.”, w tym możliwości zastrzyku kapitałowego na rzecz krajowych banków i instytucji rozwoju.
- **[Od kwietnia 2026 r.]: Komisja oceni, czy konieczne są dalsze działania w celu uproszczenia przepisów, aby przyspieszyć wykorzystanie funduszy UE na inwestycje w transformację energetyczną.**
- **[Do lipca 2026 r.] Komisja przyjmie wniosek ustawodawczy w celu aktualizacji i modernizacji unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS).** Komisja wkrótce skonsultuje się z państwami członkowskimi w sprawie aktualizacji wskaźników ETS. Uzupełni to już zaproponowane zmiany w rezerwie stabilności rynkowej w celu zwiększenia jej siły oddziaływania. W ramach przeglądu Komisja zwiększy również wsparcie finansowe dostępne dla przemysłu na potrzeby przejścia na czystą energię za pośrednictwem Banku Dekarbonizacji Przemysłu, uruchamiając finansowanie w wysokości 100 mld EUR. Wczesne wdrożenie ma zapewnić m.in. bodziec inwestycyjny finansowany z 400 mln uprawnień w ramach EU ETS, umożliwiający szybkie i solidarne działanie, mający na celu zwiększenie pewności inwestycyjnej, aby zwiększyć inwestycje w dekarbonizację przez sektory energochłonne w UE. W tym kontekście, aby zapewnić solidarność, państwa członkowskie o niższych dochodach będą miały zagwarantowany dostęp do wsparcia w ramach bodźca inwestycyjnego ETS. Ponadto Komisja rozważy również rozszerzenie wsparcia dla SAF finansowanego z ETS pod względem wielkości i czasu trwania w odniesieniu do lotnictwa oraz zbada analogiczny mechanizm dla SMF produkowanego w UE.
- **[Od kwietnia 2026 r.]: Komisja będzie wspierać państwa członkowskie, które chcą przeanalizować wykorzystanie dochodów z EU ETS na ukierunkowane środki, które**

*zmobilizują i przyspieszą inwestycje w elektryfikację – takie jak inwestycje w transport lub ogrzewanie – dekarbonizację przemysłu, zastosowania niższego szczebla z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym oraz inwestycje, które pomagają obniżyć ceny energii elektrycznej, w tym poprzez zwiększenie mocy wytwórczej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, pod warunkiem że inwestycje te przyczyniają się do elektryfikacji gospodarstw domowych i dekarbonizacji przemysłu<sup>46</sup>. Komisja nadal zachęca państwa członkowskie do analizowania takich przydziałów dochodów z ETS.*

- **[Od kwietnia 2026 r.]: Komisja będzie współpracować z Europejską Koalicją na rzecz Finansowania Energii w celu opracowania znormalizowanych produktów finansowych na potrzeby czystego ogrzewania i renowacji** oraz opracowania i promowania nowych modeli biznesowych usług energetycznych, które zapewniają bezpośrednie wsparcie dla MŚP we wdrażaniu rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej i elektryfikacji.
- **[Od kwietnia 2026 r.]: Komisja będzie nadal wspierać państwa członkowskie w ramach eSAF Early Movers Coalition** w organizacji zapowiedzianej aukcji dwustronnej o wartości 2 mld EUR na potrzeby produkcji eSAF oraz zachęcać państwa członkowskie do szerszego uczestnictwa.

---

<sup>46</sup> Wsparcie inwestycji przemysłowych można opracować zgodnie z sekcją 4.5 ram pomocy państwa na potrzeby Paktu dla czystego przemysłu (CISAF), ale tylko w przypadku, gdy 100 % dochodów z ETS przeznacza się na inwestycje w dekarbonizację, zgodnie z wymogami art. 10 ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie.